

Misterija zatvara svoje dveri a niko to ne primećuje!

Rudolf Saacke

Sa brodolomom Božićnog zasedanja bila je istovremeno zapečaćena i propast Antropozofskog društva. Ipak saznajne snage članova u daljem nisu bile dovoljne, da bi postali svesni ove činjenice. Sâm Rudolf Štajner je útao o katastrofi iz dobrih razloga. On je verovao u to, da će se pet ličnosti koje je on pozvao da vode Antropozofsko društvo konsekventno postaviti u izvršenju zadataka koji su im preneti i da će ove obuhvatiti u *jedinstvu*.

Barem je Marija Štajner to jasno spoznala, ali je istovremeno bila i odgovorna za razdor, koji je već na Božićnom zasedanju počeo da klijia u ovoj Upravi i koji takođe Rudolf Štajner nije mogao da „uhvati“ i da ga neutrališe. U svom predgovoru knjige o Božićnom zasedanju ona piše 1944. godine:

«Dati neki opis Božićnog zasedanja je zaista jedan od najtežih zadataka koji se može postaviti sebi. Teško da je našim ograničenim uvidom moguće pregledati, šta se kao impulsirajuća snaga nalazi iza njega. To je bio najjači pokušaj jednog vaspitača ljudi, da svoje savremenike podigne iznad njihovog malog Sopstva, da ih probudi do volje za svesnošću, kako bi smeli da postanu oruđe mudrog vođstva sveta. Ipak je ovo Božićno zasedanje povezano istovremeno sa beskrajnom tragikom. Jer ne može se drugačije nego reći: Mi smo svakako bili pozvani, no nismo bili izabrani. Nismo bili dorasli tom pozivu. Dalji razvoj je to pokazao.

Najpre je svako, ko je prisustvovao ovom zasedanju, bio kao podignut iznad samog sebe, u svom najunutarnijem biću zagrejan i u isto vreme potresen. Ali nad čitavim je lebdela jedna sudbina, koja je morala da se reši u drugim sferama postojanja. Završetak je pokazao, šta je za dr Štajnera značilo to, da uzme na sebe našu karma.

U tome leži duboka ezoterija, koja je povezana sa onim žrtvenim delom. Ne u tumačenju, koje se obično daje reči „ezoterična uprava“. Najdublja ezoterija bi mogla da se sastoji u tome, da se dotle divergentne ranije duhovne struje sada dovedu do harmoničnog izravnjanja u nekim njihovim reprezentantima. To bi bio jedan ezoterični zadatak, koji bi u zajedničkom delovanju sa dr Štajnerom kroz njegov prvorazredni uvid, snagu i ogromnu ljubav mogao biti rešen. Ali naša ljudska karma i karma Društva natovarila se na njega – i doduše neposredno posle završetka Božićnog zasedanja. Jer u poslednjem od onih dana, 1. januara 1924, on se teško razboleo i to sasvim iznenada. Bio je to kao udarac mača, koji je pogodio njegov život pri onom zajedničkom prijateljskom okupljanju, kada je bio poslužen čaj sa odgovarajućim dodacima, u programu označenom kao „ ruta“ (route). Uprkos tome on je ostao neprekidno i prekomerno delatan do 28. septembra, dana, kada nam je govorio poslednji put. Njegova opadajuća fizička snaga bila je hranjena i nošena duhovnom vatrom i održavala se iznad sebe same.

Naposletku pak, posle nadljudskih napora septembra meseca, moć te vatre razorila je takođe njega.» (GA 260)

U vezi sa ovim Božićnim zasedanjem govorio je Rudolf Štajner (gore već pomenuto) u toku Glavne skupštine udruženja Geteanuma 29. juna 1924 o tim «dotle divergentnim ranijim duhovnim strujama», za koje je očito važilo da se u upravo nastajućem Opštem antropozofskom društvu (Oad) «sada dovedu do harmoničnog izravnjanja u nekim njihovim reprezentantima», kako je Marija Štajner to kasnije izrazila. I to je trebalo da se desi posle priređivanja na ovoj skupštini u formi od četiri autonomna odeljka na kojima bi se temeljilo Oad [1. Antropozofsko društvo (u užem smislu) 2. Filozofsko-antropozofska izdavačka kuća (Marija Štajner) 3. Udruženje Geteanuma Slobodne visoke škole za duhovnu nauku 4. Kliničko-terapeutski institut (Ita Wegman) *dop.prev.*] Pripreme za osnivanje ovog Matičnog društva Oad (*vrhovno društvo koje jedinstveno vodi više društava – prim. prev.*) koje je – sa velikom verovatnoćom – trebalo da se održi 3. avgusta 1924, bile su već započele. Ipak do toga upravo nije više došlo. I šta sada?

U glavnom izvoru za istoriju Antropozofskog društva – GA 260a, koji doduše nosi naslov «Konstitucija Opštег antropozofskog društva i Slobodne visoke škole za duhovnu nauku – ponovna izgradnja Geteanuma», u stvarnosti sa ovim udruženjem Oad najpre baš ništa nije stvoreno – čitamo u «hronici» na kraju debelog toma na 640. stranici u vezi 3. avgusta 1924:

nedelja 3. avg. U «Geteanumu» br. 52 pojavljuje se 35. nastavak autobiografije «Moj životni put», u «Obaveštenjima» br. 30: Pismo članovima «O antropozofskopedagoškom zasedanju u Holandiji». Dalje obaveštenje o priređivanjima dr Štajnera u Londonu od 24. do 30. avgusta.

Fragmentarni nacrt statuta Oad za trgovacki registar u rukopisu dr Ite Wegman, sa dopunama dr Štajnera.

17 sati, stolarska radionica: Euritmiska predstava, najava Rudolfa Štajnera.

Bio je to 3. avgust i takođe u danima posle toga ništa o «važnom razgovoru u užem krugu», na koji je Rudolf Štajner za ovaj dan u 10 sati ujutru pozvao neke vodeće članove! I tako to ide dalje – kao da se ništa nije desilo! Takođe i u sledećim danima mi ne nalazimo nikakva upućivanja.

4., 5., 6., 7., 8. avgusta navode se tekuća dešavanja, ali nema nikakvog pominjanja «važnog razgovora u užem krugu».

Hronika ne navodi događaj 3. avgusta. Pri tome treba razmisiliti, da je ovaj tom GA 260a bio izašao 1987. godine. Dakle između je proteklo više od 60 godina.

U svakom slučaju Kristof Lindenberg (Christoph Lindenberg), autor blizak dornaškoj Upravi, stavља u svojoj hronici o Rudolfu Štajneru veliki znak pitanja kod ovog datuma i piše o tome: *Trebalo* je da se održi osnivačka skupština za jedno udruženje «Opšte

antropozofsko društvo». S obzirom na «važan razgovor u užem krugu» ovog dana Lindenberg takođe ne daje nikakvo ukazivanje.

Takođe nisu poznati nikakvi iskazi sâmog Rudolfa Štajnera o razgovoru 3. avgusta. U svesti antropozofa očigledno nije postojalo ovo *raskršće* koje smo mi utvrdili. Za njih se istorijski razvoj nastavlja dalje pravolinijski prema (fizikalnom) zakonu inercije.

Mi pak hoćemo da napustimo stari put koji vodi u antropozofsku nirvanu i da vidimo, kuda će nas odvesti nagovešteni drugi put, kojim su pošli Rudolf Štajner i (verovatno) nekoliko njegovih vernih učenika. Kratak pogled na pomenutu skicu trebalo bi da bude dovoljan, da se predoče ogromne konsekvene koje iz toga slede.

Mogu se razlikovati sledeći razvojni lukovi tog «trećeg pokušaja»:

U istoriji tog, tokom Božićnog zasedanja 1923. god. pod vođstvom Rudolfa Štajnera, novoosnovanog Antropozofskog društva mogu se prepoznati primera radi sedam razvojnih faza:

1. Priprema razvoja celokupnog organizma za Opšte antropozofsko društvo (23. decembar 1923 do 29. juni 1924).
2. Faza odluke (29. juni do 13. juli 1924).
3. Poslednji (krajnji rok) do konačne odluke (13. juli do 3. avgust).
- 4. Kraj «trećeg pokušaja» (3. avgust).**
5. Neprepoznati rastanak Rudolfa Štajnera od članova (3. avgust do Miholja 1924).
6. Njegov fizički slom krajem septembra 1924.
7. Impuls Božićnog zasedanja isčezava (29. decembar 1925) – Protivnici preuzimaju.

[...]

Preveo Siniša Nikolić